

List otwarty

Kończy się trudna dla Polek i Polaków zima. Koszty ogrzewania wzrosły niebotycznie, bo Pański rząd od lat zawłaszczał energetykę i inwestował w paliwa kopalne. Potrzebujemy oddania energii ludziom. W przeciwnym razie kolejnej zimy interesy spółek energetycznych wciąż będą w konflikcie z potrzebami obywateli i obywaterek.

Rozwój lokalnej i taniej produkcji energii w Polsce jest utrudniany. Społeczności dążące do niezależności energetycznej napotykać m.in. niekorzystny system rozliczania, brak wsparcia państwa i zaniedbane sieci. Dlaczego?

Rozproszenie energetyki nie leży ani w interesie finansowym, ani politycznym elit. Energia to władza. Władza nadużywana obecnie w imię zysku, kumoterstwa i interesów partyjnych.

Dotacje publiczne płynące do spółek takich jak PGE czy Orlen trwonione są na rzecz propagandy czy kampanii wyborczych¹. Przykładem jest 12 milionów złotych, które wydano na kłamliwą "żarówkową" kampanię antyunijną² czy setki tysięcy, jakie członkowie zarządów spółek państwowych najpierw dostają w premiach, a potem przelewają na rzecz komitetów wyborczych PIS³.

Energia to podstawowe dobro wspólne, które powinno być w rękach obywateli i obywaterek. Dlatego żądamy od Rady Ministrów:

- **rozwijania w każdej gminie spółdzielczości energetycznej, czyli z natury demokratycznej energii**
- **oddania w ręce ludzi części władzy nad spółkami energetycznymi z udziałem skarbu państwa.**

Energetyka rozproszona, zielona i sprawiedliwa jest możliwa - pokazał to pierwszy ogólnopolski panel obywatelski o kosztach energii. Kiedy naradzili się reprezentanci i reprezentantki społeczeństwa, stało się jasne, jakiego kierunku chcemy; Spółdzielni energetycznych we wszystkich gminach, również w miastach. Tanich i rozproszonych źródeł zielonej energii. Mechanizmów pozwalających zaangażować się w zieloną transformację wszystkim obywatelom.

Dopóki wąska grupa korzysta na centralizacji, nie powstaną najlepsze możliwe warunki dla oddolnego wytwarzania energii. Dlatego domagamy się społecznej reprezentacji, obywatelskiego nadzoru i sprawczości w wyznaczaniu celów spółek energetycznych.

Narzędziami do tego mogłyby być:

- Zagwarantowanie, że część członków rad nadzorczych spółek będzie wyłoniona ze zgłoszeń tzw. strony społecznej - organizacji pozarządowych, pracowniczych czy konsumenckich.
- Wprowadzenie transparentnych konkursów do rad nadzorczych, uwzględniających postawę społeczną oraz kompetencje w zakresie polityki klimatycznej.
- Regularne raportowanie dostępne do wglądu dla wszystkich obywateli i obywaterek - pełna przejrzystość spółek z udziałem skarbu państwa.
- Wyznaczanie strategicznych celów spółek energetycznych z większościowym udziałem skarbu państwa przez odbywające się co 3 lata i wiążące ustawowo panele obywatelskie.

2023 jest rokiem wyborczym, w którym obywatelki i obywatele jeszcze baczniej patrzą rządzącym na ręce. Już teraz powinien Pan rozpocząć pracę nad stosownymi ustawami.

Jako Ruch Solidarności Klimatycznej, organizacje pozarządowe, naukowcy, publicyści i działacze będziemy walczyć o to, aby energetyka obywatelska stała się rzeczywistością. W imię solidarności z tymi, którzy cierpią na obecnej polityce energetycznej Polski.

Energia to władza. Musi trafić w ręce ludzi!

Osoby i organizacje chętne do podpisania listu prosimy o kontakt na adres ruch.solidarnosci.klimatycznej@gmail.com

¹ <https://www.batory.org.pl/wp-content/uploads/2022/09/Finansowanie.kampanii.wyborczych.pdf>

² <https://energia.rp.pl/elektroenergetyka/art35891851-rada-reklamy-kampania-zarowkowa-naruszyla-standardy>

³ <https://wiadomosci.wp.pl/setki-tysiecy-zlotych-na-kampanie-pis-placa-milionerzy-dobrej-zmiany-6831850665839296a>

